

Remiss

Datum 2020-08-19	Dnr 02595-2020	Mottagare Enligt sändlista
Handläggare Sofia Brockmark Enheten för fiskereglering Sofia.brockmark@havochvatten.se	Direkt +46(0)10-698 6851	

Remiss gällande ändring av Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena

Hantering

Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter på bifogat förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller ett utökat fredningsområde utanför Gullspångsälvens mynning i Vänern.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten **senast den 21 september 2020**. Länsstyrelsen bör remittera förslaget till berörda intressenter.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i Wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Du hittar mer information om hur HaV behandlar dina personuppgifter i samband med remisshanteringen på <https://www.havochvatten.se/hav/uppdrag--kontakt/vart-uppdrag/om-webbplatsen/om-personuppgifter.html>

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Sofia Brockmark och Håkan Carlstrand. Kontakt: Sofia Brockmark, tel. 010-698 6581, e-post sofia.brockmark@havochvatten.se; Håkan Carlstrand, tel. 010-698 6240, e-post hakan.carlstrand@havochvatten.se.

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Niclas Törnell efter föredragning av utredaren Sofia Brockmark. I den slutliga handläggningen av ärendet har även enhetschefen Inger Dahlgren, verksjuristen Catarina Pernheim samt utredarna Håkan Carlstrand, Martin Rydgren och Gustav Enhol Blomqvist medverkat.

Niclas Törnell

Sofia Brockmark

Bakgrund och syfte

Antalet insjölevande laxstammar (*Salmo salar*) har minskat kraftigt och finns idag bara kvar på ett fåtal platser i världen. Två av de kvarvarande stammarna finns i Vänern.

Mänskliga aktiviteter, inte minst utbyggnaden av vattenkraften i flera av Vänerns tillrinningsområde, har medfört att stammarna av laxfisk försvunnit eller kraftigt har reducerats. Idag finns lax i Klarälven och Gullspångsälven, medan bestånden i Norsälven, Byälven och Borgvikeälven är utdöda. I Gullspångsälven och Klarälven finns även naturlig produktion av insjölevade bestånd av öring (*S. trutta*). De kvarvarande bestånden av laxartad fisk är små och sårbara. Mest kritisk är situationen för Gullspångslaxen, där det vilda beståndet idag utgör mindre än en procent av Vänerns laxar.

Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna i Västra Götalands län och Värmlands län har uppdragit åt Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för sötvattensresurser (SLU Aqua) att ta fram en beståndsmodell för Vänerns laxbestånd, kartlägga den genetiska statusen¹ och skyddsbehov för den vilda laxen och öringen i Vänern, samt att ge förslag på åtgärder som relativt snabbt kan ge effekt på skyddet av beståndet och öka beståndsstorleken². SLU Aqua bedömer att det är svårt att utvärdera statusen och effekter av olika åtgärder då det i dagsläget saknas en beståndsmodell och tydliga förvaltningsmål för Vänerlaxen. Ur ett bevarandegenetiskt perspektiv lyfts dock två väsentliga hot fram för Gullspångslaxen. Det handlar dels om risken med ett för lågt antal lekfiskar och risk för inavel, dels risken för genetisk påverkan från odlad lekfisk med Klarälvsursprung. För att motverka dessa risker behövs ett högre antal lekfiskar i Gullspångsälven, vilket kan nås genom ökad smoltproduktion i älven och/eller minskad dödlighet i Vänern.

I Länsstyrelsen i Västra Götalands regi utförs och planeras ett antal åtgärder för att öka skyddet och förbättra statusen för den vilda laxen och öringen, både i Gullspångsälven och i sjön Vänern. En del av åtgärderna kan implementeras relativt omgående medan andra åtgärder är mer komplexa och omfattande.

Gullspångsälven – vattenreglering och restaurering

Gullspångsälven är, näst efter Klarälven, det största tillflödet till Vänern. Älven är reglerad från källan till mynningen och längs sträckan finns åtta

¹ Palm S, Dannewitz J, Johansson D, Laursen F, Norrgård J, Prestegaard T och Sandström A (2012). Populationsgenetisk kartläggning av Vänerlax. Aqua reports 2012:4. Sveriges lantbruksuniversitet, Drottningholm, 64 s.

² Magnusson K, Kagervall A, Palm S, Sundblad G, Sandström A och Dannewitz J (2018). Status och skyddsbehov för vild lax och öring i Vänern med fokus på Gullspångsälvens bestånd. Biologisk rådgivning från SLU, 40 s.

större kraftverk, vilka är utpekade som särskilt viktiga för svensk energiförsörjning³. Bland dessa ingår Gullspångs kraftverk, som använder sjön Skagern som regleringsmagasin. Efter byggnation år 1906 och ombyggnation under 1970-talet reducerades och påverkades laxens och öringens lekområden kraftigt. Den ändrade vattenregleringen, med större skillnader i vattennivåer och snabba flödesändringar, har sedan dess påverkat laxfiskens lekframgång i älven.

Under de senaste årtiondena har länsstyrelsen i Västra Götaland tillsammans med berörda aktörer, främst Gullspångs kommun, Fortum, Havs- och vattenmyndigheten och tidigare Fiskeriverket, drivit/driver ett flertal bevarandeprojekt, bland annat "Rädda Gullspångslaxen" och Gullspång River Action Plan (GRAP), i syfte att säkra de vildlevande bestånden av lax och öring i Gullspångsälven. Fokus har legat på konkreta åtgärder, men även på forskning och utveckling, bland annat för att fastställa vad som motsvarar gynnsam bevarandestatus för den vilda laxen i älven. Sträckan i Gullspångsälven är biotopkarterad och relativt välstuderat genom årliga elfisken, lekgruppräkningar och genetiska provtagningar. En rad biotopförbättrande åtgärder har utförts för att förbättra reproduktions- och uppväxtområdena nedströms det första kraftverket i Gullspångsälven. Bland annat har den tidigare torrlagda Gullspångsforsen delvis återställts, en laxtrappa har installerats och arealen lek- och uppväxtområden för lax och öring har utökats. Viktiga åtgärder såsom att öka minimivattenföringen och minska korttidsregleringen för att säkra vattenföringen i älven under kritiska perioder diskuteras.

Lax och öringbestånden i Gullspångsälven

I dagsläget sker lek av lax och öring bara nedströms det nedersta kraftverket i Gullspång i tre områden: Lilla och Stora Årsforsen samt Gullspångsforsen. Laxen och öringen vandrar ut efter ett antal år som smolt i Vänern. Efter tre-fyra tillväxtsåsonger i Vänern uppnår laxarna könsmognad och söker sig därefter mot Gullspångsälven för att sedan vandra upp i älven. Lekvandringen upp i älven sker under hösten varefter leken normalt sker under november. Den utlekta fisken vandrar oftast tillbaka till Vänern, men kan under utvandringen uppehålla sig en viss tid i mynningsområdet.

Gullspångsälvens lekbestånd av lax är endast några tiotals individer och den årliga smoltproduktionen skattas från några hundra upp emot 1 000 stycken. I älven produceras även cirka 800 öringssmolt. Klarälvsloxens lekbestånd av lax ligger i jämförelse mellan 700–1 100 individer. Beståndet i Klarälven upprätthålls framförallt genom flyttning av lax och öring till

³ Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystemet. ER 2016:11. Rapport från Energimyndigheten, Svenska kraftnät och Havs- och vattenmyndigheten

lekområden ovan vattenkraftverk och längre uppströms i älven. Antalet individer av laxfisk i Gullspångsälven som för sina gener vidare till nästa generation är dock för få, långt mycket lägre än riktlinjerna för ett långsiktigt bevarande för reproduktivt isolerade bestånd.

Den genetiska kartläggningen av vild Vänerlax⁴ och senare genetiska analyser visar att laxen och öringen i Gullspångsälven har tillförts gener från Klarälvsstammarna, men att stammarna återgått till att vara genetiskt opåverkade eller påverkan inte förvärrats sedan 2010.

Skydd för lax och öring i Gullspångsälven

Lax (i sötvattensfasen) är utpekad i EU:s art- och habitatdirektiv som en av de arter/stammar som kräver ett långsiktigt skydd och särskilda insatser för bevarande. Nedre delen av Gullspångsälven har därför fastställts som Natura 2000-område. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som finns i området. Gullspångsälven är en betydelsefull del av Natura 2000-nätverket.

Gullspångsälven, nedströms sjön Skagern, är sedan 2006 ett naturreservat. Älven hyser, förutom de unika lax- och öringbestånden, även andra arter med stora biologiska värden så som lekande bestånd av den rödlistade aspen (*Leuciscus aspius*). En förvaltningsgrupp träffas några gånger årligen för att utvärdera och planera skötsel och åtgärder i reservatet. Gruppen samordnas av Länsstyrelsen i Västra Götaland och Gullspångs kommun, med deltagande från kraftbolaget, fiskevattenägarna och ibland forskare.

Avel och utsättning av lax och öring

Lax och öring odlas och satts ut i Vänern för att kompensera för bortfall i naturlig produktion. De nuvarande kompensationsnivåerna är fastställda i ett antal vattendomar för Vänerns tillrinnande vatten. För Klarälven är det totala antalet 150 000 smolt per år och för Gullspångsälven 25 000 smolt per år. Avelsfisk och smolt av både Klarälvs- och Gullspångsstam har hittills fångats respektive satts ut i Klarälven nedströms första kraftverket.

Anledningen att inte odlade laxsmolt satts ut i Gullspångsälven är att den naturliga produktionen är mycket liten och att det är hög risk att utsättning av odlade laxsmolt kan påverka naturligt lekande gullspångslax negativt.

Länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland ser tillsammans med kraftbolaget över strategin för utsättning i Vänern, bland annat inom ramen för projektet Förvaltningsplan för Vänerlaxen och GRAP (Gullspång River Action Plan). Den nuvarande strategin har länge ifrågasatts. Syftet är nu att

⁴ Palm S, Dannewitz J, Johansson D, Laursen F, Norrgård J, Prestegaard T och Sandström A (2012). Populationsgenetisk kartläggning av Vänerlax. Aqua reports 2012:4. Sveriges lantbruksuniversitet, Drottningholm, 64 s.

fasa ut utsättningar av lax och öring av Klarälvsursprung och i framtiden bara sätta ut laxfisk av Gullspångsstam, som är mer attraktiv för fisket i Vänern. De vilda lax- och öringstammarna i Klarälven bedöms vara stabil, varför odling och utsättning av stammarna inte längre anses nödvändig ur bevarandesynpunkt. Ett annat betydande skäl för att inte odla Klarälvslox är att minska risken för korsning mellan de båda stammarna.

Odlad Gullspångslax och Gullspångsöring har under de senaste decennierna även satts ut i Vänern i syfte att skapa goda förutsättningar för fiske. Dessa utsättningar finansieras framförallt av Laxfond Vänern.

All odlad lax och öring som sätt ut märks genom fettfenklippning för att kunna särskilja odlad och vild fisk. För att skilja de odlade stammarna från varandra i Klarälven klipps även en av bukfenorna på Gullspångslaxen och Klarälvsöringen.

Laxstammarna i Vänern är de enda insjölevande laxarna i Europa vars genetik i liten utsträckning bedöms vara påverkad av utsättningar och avel. Resultat från genetiska studier visar att det fortfarande finns tydliga skillnader mellan stammarna⁵.

Fiske

Gullspångslaxen är den mest storväxta och för fiske eftertraktade laxstammen i Vänern. Även Gullspångsöringen blir mycket storvuxen och har ett stort värde ur fiskesynpunkt. Eftersom de naturligt reproducerande bestånden har ett högt skyddsvärde och är mycket svaga får sådana fiskar, om de fångas, inte behållas utan ska omedelbart återutsättas. Det är alltså endast odlade laxar och öringar, som är märkta genom att fettfenan klippts bort, som får behållas. Även vild Klarälvslox och öring är på samma sätt skyddade från fiske.

Restriktioner för fiske är en viktig del i skyddet av vild Gullspångslax och Gullspångsöring i älven samt under fiskens vandring till och från lekområdena. Enligt 2 kapitlet, 17 §, första punkten i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena är det inte tillåtet att fånga vild lax och öring i Vänern med angränsande vattendrag. Den som fångar icke fenklippt fisk ska genast släppa ut den i vattnet. Enligt samma kapitel 2 § första punkten är det förbjudet att fiska efter lax och öring i Gullspångsälven under hela året. Det är även förbjudet att fiske efter lax och öring mellan den 1 augusti och den 31 december i mynningsområdet till älven, enligt 2 kap. 18 § samma föreskrifter.

⁵ Palm S, Dannewitz J, Johansson D, Laursen F, Norrgård J, Prestegaard T och Sandström A (2012). Populationsgenetisk kartläggning av Vänerlox. Aqua reports 2012:4. Sveriges lantbruksuniversitet, Drottningholm, 64 s.

Fiske i Vänern bedrivs på enskilt vatten med stöd av enskild rätt, på allmänt vatten med stöd av personlig fiskelicens eller som ett fritidsfiske med stöd av fiskelagens bestämmelser. Det enskilda vattnet sträcker sig i normalfallet ut till 300 m från land där det allmänna vattnet tar vid. Det innebär att Vänern huvudsakligen består av allmänt vatten. På allmänt vatten sker fiske som ett yrkesfiske med personlig fiskelicens eller som fritidsfiske med de redskapsbegränsningar som gäller enligt fiskelagstiftningen. Därutöver regleras fisket genom Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter för fiske i sötvattensområdena.

I Vänern finns idag drygt 45 fiskare med personlig fiskelicens. De rapporterar sina fångster i månadsjournaler. I Vänern är rapporteringen uppdelad i sex delområden, där ”Öppna Värmlandssjön” och till viss del ”Norra skärgården” ligger i anslutning till Gullspångsälvens mynningsområde. Statistiken visar att fiskets inriktning har förändrats under de senaste åren⁶. Fångsterna av gös och siklöja har ökat, medan fångsterna av gädda och lax minskat. Idag utgör fångsterna av odlad lax omkring två procent av fiskets totala fångst i Vänern. Störst andel lax fångas i ”Öppna Värmlandssjön”. Fångsterna tas framförallt i bottengarn, följt av flytnät/laxgarn, gösnät och abborrnät. Det saknas dock heltäckande fångstrapportering av bifångst av vild lax och fångster av lax under tillåtet minimimått. Beräkningar utifrån uppgifter från de provfisken som utförts av SLU Aqua visar på att bottensatta nät fångar 300 vilda laxar och 700 odlade laxar under minimimåttet. För att få bättre kunskap ska all fångst av vild lax som sker i dispensgivna redskap, oavsett nättyp och maska, rapporteras på ett särskilt fångstprotokoll som årligen ska skickas in till berörd länsstyrelse, samt i fall med död vildlax i redskapen även åtföljas av insändande av fjällprov för efterföljande analys av ålder och genetisk härkomst.

Länsstyrelserna har i sina beslut för fiske 2019-2022 tillämpat mer restriktiva villkor för dispenser till skydd för det svaga beståndet av Gullspångslax. Bland annat tillämpades ett förbudsområde för stormaskiga nät utanför Gullspångsälven, då fångstatistik från Vänern visar att bottensatta stormaskiga nät har likvärdig laxfångst som stormaskiga förankrade flytnät. Länsstyrelsen anger i sina beslut att förbudsområdet ska ses som en nödgärd och inte en permanent spärrad yta. Av besluten framgår också att förbudsområdet upphör i samma stund som ett eventuellt utökat fredningsområde utanför Gullspångsälven träder ikraft genom Havs- och vattenmyndigheten fattar beslut om ett nytt fredningsområde, då fredningsområdets gränser och regleringar tar över besluten i sin helhet.

⁶ Magnusson K, Kagervall A, Palm S, Sundblad G, Sandström A och Dannewitz J (2018). Status och skyddsbehov för vild lax och öring i Vänern med fokus på Gullspångsälvens bestånd. Biologisk rådgivning från SLU, 40 s.

I Vänern finns knappt tretusen personer som fiskar med stöd av enskild rätt eller fritidsfiskar med utestående fiskeredskap (nät, ryssjor etc.)⁷. Uppgifter från länsstyrelsens enkätundersökning för registrerade fiskare tyder på att fångsterna av lax och öring har minskat och är på nedåtgående. Av rapporteringen går det dock inte att utläsa om förändringarna beror på ändringar i svarsbenägenhet eller omställning i fisket.

Därutöver bedrivs fritidsfiske efter lax och öring främst genom trolling på allmänt vatten. Idag bedrivs ett omfattande trollingfiske på Vänern, ett fiske som ökat under de senaste fyrtio åren. Trolling är ett modernt begrepp för släpfiske ifrån båt. Idag används mer eller mindre specialutrustade fritidsbåtar som har kapacitet att snabbt förflytta sig över stora områden och är utrustade med modern elektronik för att söka efter fisk. Flera företag saluför också guidade fisketurer från trollingbåtar. Genom så kallade planerboards (sidoparavaner) och djupriggar finns möjlighet att fiska med flera spön både vid sidan av båten och ner till stora djup. Fisket är begränsat till omkring tio fiskande beten per båt. De främsta målarterna är framförallt lax och öring. Under senare år har också fiske efter gös och gädda ökat i popularitet. Trollingfisket står för en stor andel av den totala fångsten av lax och öring i Vänern. Det förekommer årligen trollingtävlingar och fångststatistik finns från slutet av 90-talet. Sportfiskarna samlar in rapporter via FångstDataBanken. Liksom vid annat fiske efter lax och öring i Vänern får endast lax av odlad ursprung behållas, dvs. som är märkt genom att fettfenan är bortklippt. Naturproducerad lax med hel fettfena som fångas ska omedelbart återutsättas. Den dödlighet som uppstår vid fångst och frisläppande i trollingfisket kan variera kraftigt beroende på bland annat hantering och temperatur, men har hittills bedömts vara i storleksordningen 12-25 %^{6,7, 8}.

⁷ Magnusson K, Kagervall A, Palm S, Sundblad G, Sandström A och Dannewitz J (2018). Status och skyddsbehov för vild lax och öring i Vänern med fokus på Gullspångsälvens bestånd. Biologisk rådgivning från SLU, 40 s.

⁸ ICES. 2017. Report of the Baltic Salmon and Trout Assessment Working Group (WGBAST), 27 March–4 April 2017, Gdańsk, Poland. ICES CM 2017/ACOM:10. 298 pp.

Havs- och vattenmyndighetens förslag till ändrade föreskrifter med motivering

Föreskrifter som berörs

Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:37) om fiske i sötvattensområdena.

Bemyndigande

2 kap. 7 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Ikraftträdande

Föreskrifterna föreslås träda ikraft den 1 januari 2021.

2 kap. 18 §

Fredningsområden

<i>Nuvarande lydelse</i>		<i>Föreslagen lydelse</i>	
Fiske efter lax och öring är förbjudet i nedan angivna områden utanför Klarälvens, Gullspångsälvens och Tidans mynningar under följande tider.		Fiske efter lax och öring är förbjudet i nedan angivna områden utanför Klarälvens, Gullspångsälvens och Tidans mynningar under följande tider.	
Tid	Fredningsområde	Tid	Fredningsområde
Fr.o.m. den 20 maj t.o.m. den 15 september	<i>Klarälvens västra fredningsområde</i> Begränsas av en linje från Lindränkans södra udde till Garpens södra udde.	Fr.o.m. den 20 maj t.o.m. den 15 september	<i>Klarälvens västra fredningsområde</i> Begränsas av en linje från Lindränkans södra udde till Garpens södra udde.
Fr.o.m. den 20 maj t.o.m. den 15 september	<i>Klarälvens östra fredningsområde</i> Begränsas av linjer från den sydligaste udden på Hammarösidan av Långholmssundet i position 59 17,90 N, 13 35,30 O, till en punkt i position 59 17,40 N, 13 36,20 O, vidare över Måns Bengtskär, Arnöns sydvästra udde, Kärrholmens västra udde och St. Karholmens sydspets till Rudslandet (Storuddens sydspets) och från Rudslandet (Nordudden) rakt västerut till Herröns södra udde. Sättersviken ingår inte i frednings-området	Fr.o.m. den 20 maj t.o.m. den 15 september	<i>Klarälvens östra fredningsområde</i> Begränsas av linjer från den sydligaste udden på Hammarösidan av Långholmssundet i position 59 17,90 N, 13 35,30 O, till en punkt i position 59 17,40 N, 13 36,20 O, vidare över Måns Bengtskär, Arnöns sydvästra udde, Kärrholmens västra udde och St. Karholmens sydspets till Rudslandet (Storuddens sydspets) och från Rudslandet (Nordudden) rakt västerut till Herröns södra udde. Sättersviken ingår inte i frednings-området

<p>Fr.o.m. den 1 augusti t.o.m. den 31 december</p> <p>Gullspångsälvens fredningsområde</p> <p>Begränsas av linjer från Häståsudden över pricken Djupgrundet, rakt väster ut till longitud 13 53,84 O, rakt norrut till en punkt rakt väster om pricken Timmerdalsgrund, rakt österut till pricken Timmerdalsgrund och därifrån till Källvikens sydvästra udde. Området avgränsas från inre delen av Kilsviken av en linje från Österöns östra udde till udden rakt väster om Lövetorp.</p> <p>Fr.o.m. den 15 augusti t.o.m. den 31 oktober</p> <p>Tidans fredningsområde</p> <p>Mariestadsfjärden begränsad av Torsöbron och en linje från Viknäsudde över Store Märrens sydspets till Skutebacken och därifrån rakt österut till Dillö.</p>	<p>Fr.o.m. den 15 augusti t.o.m. den 31 oktober</p> <p>Tidans fredningsområde</p> <p>Mariestadsfjärden begränsad av Torsöbron och en linje från Viknäsudde över Store Märrens sydspets till Skutebacken och därifrån rakt österut till Dillö.</p>
<p>Omfattningen av Klarälvens och Gullspångsälvens fredningsområden framgår översiktligt av <i>bilaga 2</i>. Tidans fredningsområde överensstämmer geografiskt med gösfredningsområde nr 13 enligt <i>bilaga 3</i>.</p> <p>Under förbudstiderna får inom områdena fiske bedrivas endast med lakstrut, mjärde och mörtstuga samt med handredskap om fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt. Dragrodd är dock tillåtet, men inte med utter eller utterliknande redskap.</p> <p>Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av personlig fiskelicens tillstånd att fiska med andra redskap än de som anges i tredje stycket. Tillstånd får inte avse fiske efter lax och öring.</p>	<p>Omfattningen av Klarälvens fredningsområde framgår översiktligt av <i>bilaga 2</i>. Tidans fredningsområde överensstämmer geografiskt med gösfredningsområde nr 13 enligt <i>bilaga 3</i>.</p> <p>Under förbudstiderna får inom områdena fiske bedrivas endast med lakstrut, mjärde och mörtstuga samt med handredskap om fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt. Dragrodd är dock tillåtet, men inte med utter eller utterliknande redskap.</p> <p>Länsstyrelsen får efter ansökan medge den som bedriver fiske med stöd av personlig fiskelicens tillstånd att fiska med andra redskap än de som anges i tredje stycket. Tillstånd får inte avse fiske efter lax och öring.</p>

Motivering

Eftersom bestämmelserna om Gullspångsälvens fredningsområden flyttas till en ny bestämmelse, 18 a §, se nedan.

2 kap. 18 a § (ny)

<i>Föreslagen lydelse</i>	
I nedan angivna fredningsområden utanför Gullspångsälvens mynning är det endast tillåtet att fiska enligt följande. Allt annat fiske är förbjudet.	
<i>Område</i>	<i>Tillåtet fiske</i>
<p><i>Gullspångsälvens inre fredningsområde</i></p> <p>Begränsas av linjer från Häståsudden (58°58,43 N, 13°59,73 O) över pricken Djupgrundet (58°59,21 N, 13°57,00 O), rakt väster ut till longitud 13°53,84 O, rakt norrut till en punkt rakt väster om pricken Timmerdalsgrund (59°03,13 N, 13°53,84 O), rakt österut till pricken Timmerdalsgrund (59°03,13 N, 13°55,63 O) och därifrån till Källvikens sydvästra udde (59°03,53 N, 13°57,18 O). Området avgränsas från inre delen av Kilsviken av en linje från Österöns östra udde (59°03,82 N, 14°04,10 O) till udden rakt väster om Lövetorp (59°03,72 N, 14°05,58 O).</p>	<p>1) Fiske med lakstrut, mjärde, mörtstuga är tillåtet under hela året.</p> <p>2) Fiske med ryssja och handredskap är tillåtet under perioden den 1/1 – 31/7.</p>
<p><i>Gullspångsälvens yttre fredningsområde</i></p> <p>Området avgränsas i sydost, sydväst, nordväst och nordväst av räta linjer mellan följande punkter:</p> <p>SO: 58°53,52 N, 14°00,73 O SV: 58°53,52 N, 13°47,56 O NV: 59°05,36 N, 13°47,56 O NO: 59°05,36 N, 13°56,41 O (Kils udde)</p>	<p>Fiske med siklöjenät/skötar, lakstrut, mjärde, mörtstuga, ryssja och handredskap är tillåtet under hela året.</p>
<p>Om det kan tillåtas ur fiskevårdssynpunkt får länsstyrelsen ge tillstånd till den som bedriver fiske med stöd av personlig fiskelicens att även fiska med siklöjenät/skötar, långrev, bottengarn dörj/utter eller via troling efter andra arter än lax och öring. Länsstyrelsen får besluta om närmare villkor för tillstånd.</p> <p>Omfattningen av Gullspångsälvens fredningsområden framgår översiktligt av <i>bilaga 2</i>.</p>	

Motivering

Mot bakgrund av skyddsbehovet för laxbeståndet i Vänern föreslår Havs- och vattenmyndigheten att restriktionerna i befintligt fredningsområdet kompletteras samt att området utökas till geografisk yta.

Förslaget innebär att ett nytt fredningsområde (med benämning det *yttre fredningsområdet*) på ca 21 000 ha inrättas utanför det befintliga fredningsområdet (med benämning det *inre fredningsområdet*) i Gullspångsälven. I det inre fredningsområdet föreslås endast fiske med lakstrut, mjärde, mörtstuga vara tillåtet under hela året samt fiske med ryssja och handredskap under perioden från den 1 januari till den 31 juli. Dessutom innebär förslaget att reglerna för fiske i det yttre fredningsområdet ändras så att det endast är fiske med siklöjenät/skötar, lakstrut, mjärde, mörtstuga, ryssja och handredskap som tillåts under hela

året. I övrigt föreslås allt annat fiske i det yttre och inre fredningsområdet utanför Gullspångsälvens mynning förbjudas.

Laxfisken passerar områdena under sin lekvandring, men uppehåller sig även där innan och efter lek. Fredningsområdena är anpassade efter tillgänglig kunskap om var laxfisken uppehåller sig och/eller passerar och förbuden omfattar de fiskemetoder som bedöms fånga eller störa laxen eller öringen. Eftersom Gullspångslax i varierande grad uppehåller sig i hela Vänern är bedömningen att fiskeridödligheten så snart som möjligt behöver reduceras och mer generella bestämmelser kan erfordras för att uppnå ett tillräckligt starkt skydd för att garantera beståndets långsiktiga överlevnad.

För att minska problematiken med förluster av genetisk variation och ökande inavel behövs ett större antal lekfiskar vilket kräver ökad smoltproduktion och minskad dödlighet under fiskens tid i Vänern. Fler lekfiskar förbättrar också beståndens ”motståndskraft” mot genetisk påverkan från eventuellt felvandrad odlad lax och öring, samt minskar utdöenderisker beroende på demografiska slumpprocesser. Oavsiktliga fångster och återutsättning bedöms medföra en relativt stor dödlighet och påverkan på beståndet.

Kartorna i bilaga 2 FIFS 2004:37 kommer att uppdateras enligt föreslagna ändringar. Bifogas som bilaga 2 i denna remiss.

Bilagor:

1. Konsekvensutredning
2. Karta över fredningsområdena
3. Sändlista